

hajališ in dve voredov 200 gold., za šubne stroške 666 gold., za zidarske popravljanja hiš, cestá, mostov, deržajev, vodnjakov 3800 gold., — na nove zidanja, za nov mestni tlak itd. 6500 gold., za neprevidene stroške 1200 gold., in še nekteri manjši stroški. Če se tedaj primeri znesek dohodkov s zneskom stroškov za leto 1852, se razodene pomanjkanje 3558 gold. za prihodnje leto. To pomanjkanje se bo pa brez nove naklade na davke poravnalo s temi dohodki, ki se pričakujejo iz dolžnega laudemia in taks gruntnih bukev, iz povračila za političko oskerbovanje od leta 1848, in iz pasjiga davka. — Zvedili smo, da je letos v Ljubljanskih 4 klasih ljudskih šol 1018 učencov; 105 jih je v 1. klasu realne sole, v 2. pa 70. Toliko učencov še v Ljubljani nikdar ni bilo, in veliko iz dežele se jih še ni moglo v solo vzeti, ker prostora manjka. To je očitno znamenje, da se je tudi po kmetih zbudila zavest, da je šola otrokom potrebna, — letošnje leto je pa tudi očitno pokazalo pomanjkanje šol v Ljubljanski okolici, kjer razun Dobrave in Iga nikjer nobene sole ne najdemo. Živa potreba je, da se v Ljubljanski okolici (tandem aliquando!) za sole kaj storí!

Novičar iz mnogih krajev.

Kjer koli presvitli cesar sedaj po Gališkim potovoma, ga sprejemajo po naznanilu vseh časnikov povsod s posebno veliko slavo. 25. t. m. se misli spet na Dunaj nazaj verniti. — V Dunajskim vradnim časniku je g. minister denarstva razglasil deržavne dohodke in izdajke v vseh deželah našega cesarstva o pervi polovici tekočega opravnega leta, to je, od vseh Svetih lanskoga leta do konca aprila tega leta. Dohodki naravnih davkov (zemljišnih, hišnih, pridobitnih, dohodnih itd.) so znesli tega polleta skupej 32 milionov in 165.633 gold., dohodki neravnih davkov (povžitnega davka, dohodki od cola, solí, tabaka lotrije, kolka, smodnika itd.) so znesli čisto skupej 51 mil. 155.502 gold. — S še mnogimi drugimi dohodki so znesli vsi redovni (navadni) dohodki skupej 95 mil. in 46.009 gold. Neredovni (nenavadni) dohodki (kar imajo Sardinci za odškodovanje vojskih stroškov od leta 1848 plačati, in kar je od banke prišlo) so znesli 9 mil. 341.703 gold. Tedaj so vši dohodki skupej znesli 104 mil. 387.712 gold. — Izdajki pa so znesli: za plačilo činžev deržavniga dolgá, za odkupnino srečkanih obligacij itd. 28 mil. 521.538 gold., za cesarsko hišo 3 mil. 318.042 gold., med temi je pa 700.000 gold. še na dolgu bilo od poprejšnjih lét; — za stroške ministerskih svetovavstva 60.923 gold., — za stroške ministerstva vunanjih oprav 864.610 gold., — za stroške ministerstva notranjih oprav in vseh temu ministerstvu podložnih vradnij, za žandarje, blagodarne naprave in milodare skupej 11 mil. 171.502 gold., — za stroške ministerstva vojske 66 mil. 101.194 gold., — za stroške ministerstva denarstva 9 mil. 812.633 gold., — za stroške ministerstva pravice 7 mil. 632.485 gold., — za stroške ministerstva bogočastja in uka 1 mil. 704.586 gold., — za stroške ministerstva kupčije in deržavniga zidanja (za železnice, telegrafe, ceste, vodne zidanja itd.) 15 mil. 811.054 gld., — za stroške ministerstva kmetijstva in rudnarstva 1 mil. 260.865 gold. — Vsi izdajki skupej so tedaj znesli 146 mil. 389.867 gold., med temi so redovni izdajki znesli 94 mil. 377.484 gold.; neredovni (izverstni) pa 52 mil. in 12.383 gold. — Ako se tedaj znesek redovnih dohodkov pretekliga pol-

leta z 95 mil. in 46.009 gold. primeri s zneskom redovnih stroškov z 94 mil. 377.484 gold., se počaže, da so dohodki za 668.525 gold. veči bili, kakor stroški. Pri primeri neredovnih dohodkov z 9 mil. 341.703 gold. s zneskom neredovnih stroškov z 52 mil. in 12.383 gold. se počaže, da se je 42 mil. 670.680 gold. več izdal, kakor so dohodki bili. V vsim skupej so tedaj stroški pretekliga polleta za 42 mil. in 2155 gold. veči bili kakor dohodki. Od tega zneska pa pride na poplačanje deržavniga dolgá 2 mil. in 13.544 gold., — na naložbo stanovitnega kapitala v sozidanih železnicah in drugih zidarijah 11 mil. 366.906 gold., — na prípravo k vojski mesca oktobra in novembra lanskiga leta 16 milionov, — tedaj na druge davke stroške le 12 mil. 621.705 gold. Če se naznani stroški drugih kvater primerijo s stroški pervih kvater ravno te polovice leta, se vidi že precej veliko pomanjšanje stroškov, ki bojo toliko manjši, kakor bolj se bo po poslednjim ukazu cesarjevim v vsim gospodarstvu šparalo, — kolikor bolj se bo armada v nekterih mesecih pomanjšati mogla, ktera deržavi dosihmal toliko stroškov prizadene, — in kolikor več bo začelo naukazanih naravnih davkov iz Ogerskoga v deržavno denarnico stekati. — Po novim naukazu zastran porotnih sodb morajo v nekterih mestih nar manj tri četertinke, v drugih pa saj nar manj polovica porotnikov v tistim mestu stanovati, kjer je porotna sodba; — 3 četertinke so predpisane za Dunaj, Prago, Berno, Linc, Gradec in Terst, — polovica pa za Solnograd, Tropavo, Olomuc, Celjovec, Ljubljano, Inspruk, Trient in Gorico. — Blizo Kremsa v zgornji Austrii se je 15. t. m. grozna nesreča zgodila; smodnik (pulfer) se je nevedama v ondašnji smodnikovi shrambi vžgal, vse razdal, več ljudi pokončal in na več sto stopinj krog in krog hudo škodo napravil; k sreči je bilo le 120 centov smodnika tam spravljenega, ker so 800 centov malo pred na Dunaj odpeljali. — Gnjili krompir je živini škodljiv; to priča huda kuga med prešiči okoli Dunaja in tudi v okolici spodnje Pulskave na Štajarskim, kjer je nek 200 prešičev poginilo, od katerih pravijo, da se jim je gnjili krompir dajal. Ondašnji konjederc pa je, namesto meso pokončati, ga natihama prodajal, in bo zavoljo tega, kakor se spodobi, ojstro kaznovan, če je res to storil. — Na Francoskim so našli v plesnjini grojzdja majhne môle (červiče), ki spivajo moč tertii. — 11. oktobra so zapèrli razstavo obertnijsko v Londonu. — V Parizu se pričakujejo važne reči; predsednik Napoleon se je razpèrl s svojimi ministri; konec te razpartije se ni znan. — V Kini je umerl slavni misionar dr. Gützlaff. — Wahabiti, stara rodovina Turkov in nespreobernljivi verniki Muhamedanske vere, ki so sovražniki vseh novih poprav. so priderli serditi v Meko in Medino, in vse pokončali, kar je po novim. Vlada je v hudi zadregi.

Na kraju jadarskiga morja nabранé besede.

Podmérati, untertauchen; podmérac, Tucher; možtvinstvo, možtvinsko pismo, Heirathsvertrag im Gegensatze zu ženitvansko pismo; otačbina, očasbina, väterlicher Nachlass; sonce se rodi, die Sonne geht auf *).

P-r.

*) Po neki pomoti je zaostal pričajoči konček v natisu; dostavimo ga s prošnjo, da bi častiti g. dopisnik blagovolil s nasledbo teh besed radovedne bravce razveseliti.

Vred.